

Адам генетикасы

Дайындаған: Мұратова Б.А.

Тексерген: Бисалыева Р.Н.

- **Адам генетикасы.** Адамның тұқым қуалаушылық және өзгергіштік қасиетін зерттейтін генетика ғылымының бір саласын антропогенетика деп атайды. Адамның биологиялық пісіп-жетілуі, мінез-құлық қасиеттері тұқым қуалайтын гендердің бақылауында болады.

**АДАМ
ГЕНЕТИКАСЫН
ЗЕРТТЕУ
ӘДІСТЕРІ**

ГЕНЕОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІС

ЦИТОГЕНЕТИКАЛЫҚ ӘДІС

ЕГІЗДЕРДІ САЛЫСТЫРУ

ПОПУЛЯЦИЯЛЫҚ ӘДІС

ОНТОГЕНЕЗДІК ӘДІС

ИММУНОЛОГИЯЛЫҚ ӘДІС

БИОХИМИЯЛЫҚ ӘДІС

DATALIFE ENGINE

SOFTNEWS MEDIA GROUP

Биохимиялық әдіс

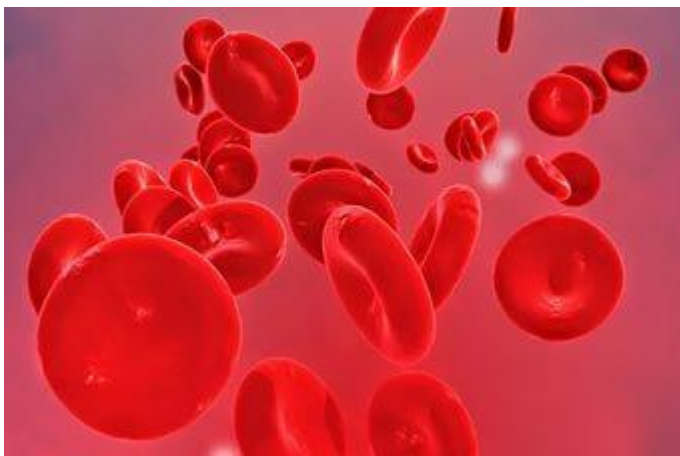
Бұл әдіс арқылы кейбір тұқым қуалайтын аурулардың зат алмасу процесінің бұзылуынан болатынын анықтайды. Мысалы, қант диабеті алкантонурия (оксидоза ферментінің жетіспеуі) фенилкетонурия (кемақыл), альбинизм (меланин түзілмейді), т.б. Осы әдісті қолдану нәтижесінде 500 аурудың түрі анықталды.

- Модельдеу әдісі.

Адам генетикасында модельдеу әдісінің екі түрі болады: биологиялық
математикалық.

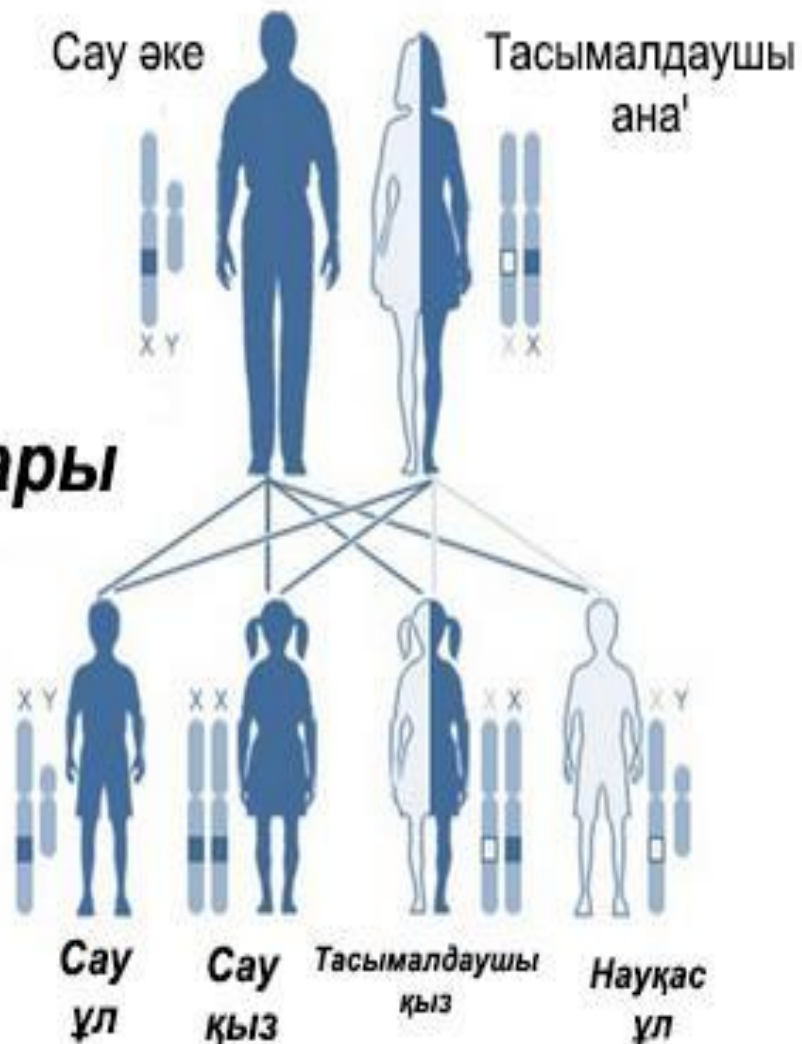
Тұқым қуалайтын ауруларды биологиялық модельдеу Н.И. Вавиловтың тұқым қуалаудағы өзгергіштіктің гомологтік катарлар заңына негізделген. Жануарларда кездесетін кейбір ауру тудыратын мутацияның түрлері, адамда да сондай өзгерістер тудырады

Мысалы, гемофилия(Ұдайы қан ағып,
тоқтатуы қиынға соғатын, көбінесе
еркектерге тән тұқым қуалайтын ауру.)

Гемофилия берілу жолдары

KazMedic.kz

Бұлшық ет месопатиясы

Қант диабеті - бұл қанда қант мөлшерінің көбейіп кетуінен пайда болатын дерт

Ахондроплазия-ергежейлілік, беттің секпілі, кезді шел басу, сүйектің омырлығы, т.б.

- Бұл әдіс адам генетикасын зерттеуде соңғы кездері кеңінен қолданылып жүр. Жалпы адамда болатын түрлі тұқым қуалайтын өзгерістер клеткадағы зат алмасудың бұзылуына тікелей байланысты. Олар сол клетканың құрамына кіретін белоктар, нуклеин қышқылдары, көмірсулар, майлар, липидтер және т.б. екенін бұрынғы өткен сабақтардан білесіңдер. Айталық, ДНҚ молекуласында өзгеріс болса, онда ген өзгерді деген сөз. Себебі, геннің өзі сол ДНҚ-дан тұрады. Ал ондай өзгеріс тұқым қуалайды.

- Биохимиялық әдістің үлкен практикалық та маңызы бар. Мысалы, ДНҚ-ға талдау жасау арқылы баланың ата-анасын дәл анықтап табуға болады. Бұл әдіс қазір археологиялық зерттеулерде де қолданылып жүр. Соңғы кезде Шығыс Қазақстандағы Алтай тауынан табылған "Алтын Адамның" кейбір ұлпалары мәңгі мұздың астында жатқандықтан сақталған. Солардың құрамындағы ДНҚ-ны алып біздің (қазақтың) ДНҚ-мызбен салыстырып зерттегенде олар ұқсас болып шыққан. Бұл біздің арғы тегіміз сақтар, ғұндар екендігін дәлелдеп отыр.